

HINDUISME

O SANATANA DHARMA

model Advaita

HINDUISME

O SANATANA DHARMA

model Advaita

Esquema de la celebració

1. Anthyesthi o antyakarman el sacrament (*samskâra*) de la cremació del cos físic (*sthûla sharîra*).
2. Les cerimònies dels tretze dies posteriors a la cremació.
3. *Shrâddha* o les oblacions per al cos subtil (*linga sharîra*) del mort, 31 dies després de la cremació.
4. L'estada del cos causal (*kârana sharîra*) als mons subtils.

Creences bàsiques sobre la mort i el més enllà

La vida de l'hindú ortodox està escalonada per diversos sagraments (*samskâras*). L'últim que l'acompanyarà com a ritu de pas o transició és l'anthyesthi. Diversos supòsits ens permetran entendre millor els complexos rituals associats a la mort. Un primer aspecte important és diferenciar entre el karma del difunt; els mèrits que pot adquirir la família i que rebrà l'ànima que ha desencarnat, i la Providència Divina que pot enviar la seva gràcia o benediccions. Aquests tres factors estan implícits en tot el ritual d'acompanyament. Un segon aspecte fa referència a la concepció antropològica que hi és subjacent. L'ésser humà és percebut com un complex de cossos articulats al voltant d'un nucli espiritual (*âtman*). Així el model més habitual és el dels tres cossos: el cos físic (*sthûla sharîra*) que després de la transició s'ofrena al foc; el cos subtil (*linga sharîra*) que s'alimenta amb ofrenes (*pinda*, *shrâddha*, aigua,...) perquè acompanyi l'ànima de naturalesa psíquica, o cos causal (*kârana sharîra*), a les diferents regions del món subtil a les quals pugui aspirar pel seu karma, per tal d'assolir la seva realització espiritual com a Esperit Pur o Âtman. La reencarnació (*punarjanma*) és el mitjà de perfeccionament i finalitza en l'alliberament o *mukti*.

La mort és vista com un important ritu de pas i una ruptura, tant individual com a familiar, que es veu acompanyada per la càrrega de la impuresa (*sûtaka*). La impuresa causada per la mort (*mritaka sûtaka*) comportarà moltes prohibicions als parents i un estil de vida particular que inclou alimentació, vestit,...

El model arquetípic omnipresent és la cremació de l'home bramàn que totes les altres varna ('castes') intentaran imitar. En aquest protocol s'hi barregen estrats diversos, alguns d'ells procedents de cultes als avantpassats, i moltes creences ocultes com el judici post mortem de Yama després de creuar l'infecte riu de sang (*vaitarani*), el viatge al món dels avantpassats,... vistos per alguns com una praxi esotèrica i per d'altres com elements inessencials.

El concepte temporal afecta els rituals. Morir un dissabte o en un dels cinc dies nefastos del ritual lunar de les 27 constel·lacions, comportarà una dosi major d'impuresa. El ritual palesa el diferent ritme temporal als dos mons, el físic i l'espiritual. Mentre que el viatge de l'ànima del difunt triga dotze mesos a assolir la llar de Yama, els familiars realitzen el ritual de celebració dotze dies després de la mort.

Els tipus de mort també pot fer variar el protocol dels rituals. No és el mateix, depenent dels districtes, del dia de defunció, de si la mort s'ha produït a l'estranger, de si és home o dona, mort per accident o malaltia, durant el part o per suïcidi, durant el dia o durant la nit, de si es tracta d'una criatura o d'un renunciant, ...

Determinades persones com els renunciants, les criatures menors de divuit mesos, els morts a causa de picada de serp, els leprosos... solen ser enterrats. Alguns d'ells com els *sadhus* o *sannyasis* (renunciants) asseguen en la postura de meditació i envoltats de sal. La seva tomba (*samâdhi*) pot convertir-se en un lloc de peregrinació. Els sudras, els descastats i alguns seguidors de Xiva poden ser cremats, o enterrats o llançats al riu.

Salutació - introducció a la celebració

L'ànima del difunt empresonada en el cos ha de ser alliberada a través d'un triple procés. El primer és l'eliminació del cos físic perquè els seus elements tornin a la naturalesa. La tradició permet recórrer als quatre elements (terra, aigua, aire o foc) per accelerar el procés, encara que el més usual és emprar el foc (cremació). Una vegada satisfet el primer objectiu, els següents rituals van encaminats a transformar alquímicament el finat en un ancestre a través d'un cicle de rituals, celebrats generalment els dies imparells, relacionats amb l'aigua i les ofrenes dels fruits de la terra. L'ancestre així preparat haurà de trobar-se amb el jutge que decidirà la seva estada als mons subtils. El tercer objectiu és el de propulsar el cos causal a un dels elevats paradisos del món subtil perquè, alliberat de les càrregues i temptacions terrenals, pugui avançar espiritualment i prengui consciència del seu nucli espiritual o *Âtman*.

Lectures, pregàries i pràctiques

Anthyesthi o Antyakarman, el sagrament de la cremació

Si la mort es pot preveure, es produeix un ritu d'ofrena (*dâna*) de diversos objectes valuosos, per part del mateix malalt, als bramans per generar bon karma o mèrits espirituals tot desprenent-se dels béns materials. Seguidament es reciten mantras procedents del *Bhagavadgîtâ*, els *Upanishads* o el *Vishnusahasranâma* (els mil noms de Vixnu). Es reciten els mantras: *om, om namo nârâyanâya o om namah Shivâyâ*. S'intenta que la consciència es mantingui en l'estat més elevat possible. La tradició hindú ens parla de la importància de l'últim pensament abans de desencarnar i porta molt bons auguris morir recitant el Nom de Déu. Recordem, a manera d'exemple, la mort del Mahâtma Gandhi.

Després d'exhalar l'últim alè es guarneix el difunt amb roba blanca, cendra sagrada, sàndal i flors i se'l purifica amb aigua del Ganges, encens, herbes sagrades, mantras; se li ofrena la llum d'una llàntia (*Arathi*) i se situen els seus peus mirant al sud. El mantra *Om* és recitat a cau d'orella. El cos és circumval·lat seguint la direcció de les agulles del rellotge i rep les atencions i la reverència de tota la família com a ésser sagrat que serà ofrenat a Agni, el foc sacrificial. Cants devocionals l'acompanyen. El purohit (braman oficiant) realitza la cerimònia amb la qual s'inicia el viatge del finat al món espiritual.

El cos és transportat pels membres masculins de la família al lloc de cremació situat generalment, al sud o sud-oest. Durant el camí canten:

"Ram, Ram Bitlla Bhai i Ramnam satya he, Satya bitlla mukti he."

Traducció: "Germans, canteu el nom de Déu, el nom de Déu i Només el nom de Déu és Veritable, només Ell ens atorga l'alliberament."

Es porta la flama del foc de la llar per encendre la pira que consumirà el cos i alliberarà l'ànima. En arribar es tria un lloc per a la cremació que és purificat amb aigua, herba sacrificial, mantega,... Se submergeix el cos en l'aigua del riu i és col·locat sobre la pira funerària després de circumval·lar-lo tres vegades. Encomanen l'ànima a Agni:

"Oh Agni condueix-lo pel camí favorable cap a la plenitud, Tu que coneixes el nostre comportament. Combat i allunya el mal en nosaltres. T'oferim abundants recitacions."

(Katha upanishad)

A continuació li posen mantega líquida (*ghî*), al nas, orelles i ulls i quatre peces de fusta en cada direcció, fent una volta entorn seu, seguint les agulles del rellotge. L'oficiant recita cinc mantras tot dibuixant la creu de les direccions (est, sud, oest i nord) i el centre immutable.

"Oh Indra, Ser radiant! Tu que ens mantens allunyats de la foscor enviant-nos els rajos del Sol com si fossin fletxes de llum des de l'est. Et saludem Senyor, perquè els teus rajos de llum desvetllin la vida en el nostre interior. Agraïm tot el que ens dónes. Que tots els que ens ofenen i nosaltres mateixos quan ho fem a un altre quedem a les teves mans justes.

Oh Yama, gloriós Senyor de la mort! Tu regnes al sud, oh rei de reis! Tu ens protegeixes de tots els animals verinosos. Que els Teus benaurats rajos de llum de lluna ens banyin i ens atorguin pau i plenitud. Agraïm tot el que ens dónes. Que tots els que ens ofenen i nosaltres mateixos quan ho fem a un altre quedem a les teves mans justes.

Oh Varuna, Senyor majestuós de l'oest! Tu ens protegeixes de tots els perills de la nit. Protegeix la nostra vida a través d'uns aliments adequats. Agraïm tot el que ens dónes. Que tots els que ens ofenen i nosaltres mateixos quan ho fem a un altre quedem a les teves mans justes.

Oh Kubera, autoexigent i joiós Senyor de la riquesa! Tu regnes al nord! Tu ens protegeixes de totes les forces naturals i dels llamps i trons que cauen del cel com fletxes mortals. Agraïm tot el que ens dónes. Que tots els que ens ofenen i nosaltres mateixos quan ho fem a un altre quedem a les teves mans justes.

Oh Vixnu, Senyor omnipresent! Tu regnes fins i tot a les regions inferiors! Sigues el nostre Mestre, guia i protector contra tot allò que ens limita. Agraïm tot el que ens dónes. Que tots els que ens ofenen i nosaltres mateixos quan ho fem a un altre quedem a les teves mans justes."

Es parla amb l'ànima del difunt i se li donen aquestes instruccions:

"En contacte amb aquest foc, el teu ser és purificat. (Se li apropa la flama)

En contacte amb aquesta aigua, el teu ésser recupera la seva naturalesa immortal (L'aspersió amb unes gotes d'aigua consagrada)

Per contacte amb aquesta pasta de sàndal, el teu ser retorna a Déu amb devoció (Se li posa pasta de sàndal al front)."

Cremació del cos físic (Sthûla sharîra)

El membre de la família home més proper, o un home bo de la comunitat, circumval·la la pira funerària tres vegades amb un recipient de fang sobre l'espatlla esquerra. Després de la tercera volta, llença cap enrere el recipient de fang i en caure es trenca. Llavors canta el mantra Om, encén la pira funerària i recita:

"Ànima ara ja pots abandonar aquest cos. Oh Terra, Espai intermedi i Món Espiritual nosaltres us invoquem! Jo encenc aquest foc sacrificial, us demanem les vostres benediccions i que el nostre cor sigui immens i generós com el Cel i fort com la Terra."

Es crema el cos físic (*sthûla sharîra*) i s'allibera el cos subtil o linga sharîra, de la grandària del polze i dotat de capacitat sensorial i consciència. Se li recorda a l'ànima que tingui present en el seu viatge les seves bones obres. Amb aquest vers de l'Îsha upanishad:

"Que la meua energia vital (prâna) s'uneixi a la Vida immortal quan el cos sigui reduït a cendres! Om, oh ment meua, recorda les teves bones obres! Oh ment meua recorda les teves bones obres, recorda-les!"

El cos subtil serà jutjat per Yama, el Rei de la llei o del dharma i dirigit al món (*loka*) que li correspongui pel seu karma. Podria gaudir de les bones obres realitzades en vida en algun dels cels temporals (*Svarga*) o sofrir en un dels vint-i-vuit inferns (*Naraka*) o aconseguir l'alliberament definitiu (*Mukti*) sense haver de reencarnar mai més. Mentre es produeix el judici post mortem en el pla subtil, es crema el cadàver. Es creu que aquest cos subtil romandrà encara 13 dies al nostre món abans d'abandonar-lo. Mentre es crema el cos s'alliberen els diversos elements que el componien i retornen a la naturalesa i als Devas.

Un text contemporani d'acompanyament ho explica d'aquesta manera:

"L'engany còsmic va condensar l'Infinit en el cos finit, i ara les cendres l'han alliberat en el regne infinit. El polsim de terra en el cos esdevé tota la Matèria. Aquell xarrup d'aigua en el cos esdevé els molts oceans. La petita espurna en el cos esdevé la Flama còsmica. El petit alè esdevé l'Alè còsmic. El cel engabiati esdevé els cels inassolibles. La petita ment es transforma en la Ment universal. La limitada voluntat esdevé la Voluntat Totpoderosa. El floc d'emoció esdevé la massa Còsmica del Sentiment. Les mans es transformen en les Teves mans poderoses. Els peus esdevenen els Teus. El cervell esdevé el Teu cervell. L'amor esdevé el Teu Amor incondicional. L'ànima esdevé el Teu omniscient Esperit."

"Oh ànima lliure! Contempla les teves bones accions passades com a escenes en un vast tapís desplegat. No delectis els teus ulls amb nostàlgia en els episodis ja acabats, sinó que mira cap a endavant! Noves aventures t'esperen -fresques, alegres victòries- a mesura que avancis cap a la llibertat perfecta!"

En la ment i el cor dels presents es recita en silenci una de les pregàries vèdiques més antigues:

"Om Asato dt. sad Gamaya, Tamaso dt. Jyotir Gamaya, mritor dt. amritam Gamaya. Traducció: Condueix-nos, oh Senyor, del no ser a l'Ésser, de la foscor a la Llum, i de la mort a la Immortalitat."

Els membres del grup esperen unes hores fins que la cremació ha finalitzat; tornen a casa i es consolen els uns als altres recordant el finat, abans d'entrar-hi. Com la mort ha suposat un estat d'impuresa (*sûtaka*) per a tota la família, seran necessaris rituals de purificació i diverses austeritats per acompanyar el dol i el viatge de l'ànima. Tant els vius com el finat inicien una etapa d'ascesis privant-se de participar en festes, noces, visita de temples o monjos, escriptura, treball, devocions... També redueixen tota manifestació exagerada de dolor perquè el sentit de l'oïda encara funciona i no se l'ha de lligar a la terra impeding-li el viatge als mons subtils. La vídua es reclou i menja només una vegada al dia.

Les cerimònies dels tretze dies posteriors a la cremació

Primer dia després de la cremació: es fan ofrenes, s'alimenten els corbs i es procedeix al bany purificador (*mritika snana*). Els familiars no poden tocar paper, escriure o anar a la feina.

Tercer dia després de la cremació: recollida de les restes de la cremació.

La família torna al lloc de cremació. Es fan ofrenes amb aigua sobre les cendres de la cremació. Es busquen les restes d'ossos entre la cendra i es guarden en un recipient de fang amb part de les cendres. Altres costums parlen de recollir les restes òssies 12 hores després de la cremació. Es canten mantras dedicats a Yama, Rudra i al difunt. Després d'això els familiars marxaran sense girar-se a mirar enrere i es purificaran amb un bany i oracions. Depenent del grup i de la situació de la família, les restes s'ofrenaran, posteriorment, al riu Ganges o a algun lloc sagrat. En aquests dies es reben breus visites per part d'amics, coneguts i veïns on es recorden les virtuts i bones qualitats del difunt i s'escolta el recitat del Garuda Purana.

Del cinquè al novè dia després de la cremació: tenen lloc diferents ofrenes amb l'objectiu que al finat no li faltin els elements essencials per realitzar el gran viatge post mortem i que neixi al món subtil adoptant una forma espiritual bella. Set dies després de la transició s'acostuma a fer una ofrena de pètals a la seva fotografia. Es reciten diversos mantras significatius per al difunt o grup. Aquí n'oferim un exemple contemporani. Mentre un familiar llegeix el poema "Tu i jo som Un" extret del llibre Murmuris de l'Eternitat, edició de 1949, escrit per Paramahansa Yogananda, un altre ofrena els pètals sobre la fotografia cada vegada que es diu 'som u':

Tu i jo som u.

"La teva Vida còsmica i jo som u.
Tu ets l'oceà, i jo sóc l'ona; nosaltres som u.
Tu ets la flama, i jo sóc l'espurna; nosaltres som u.
Tu ets la flor, i jo sóc la fragància; nosaltres som u.
Tu ets el Pare, i jo sóc el teu fill; nosaltres som u.
Tu ets l'Estimat, i jo sóc l'amant; nosaltres som u.
Tu ets l'Amant, i jo sóc la persona estimada; nosaltres som u.
Tu ets la cançó, i jo sóc la música; nosaltres som u.
Tu ets l'Esperit, i jo sóc tota la naturalesa; nosaltres som u.
Tu ets el meu Amic, jo sóc el teu amic; nosaltres som u.
Tu ets el Mestre, i jo sóc el teu devot; nosaltres som u.
Tu ets la meva Mare, jo sóc el teu fill; nosaltres som u.
Tu ets el meu Senyor, jo sóc el teu deixeble; nosaltres som u.
Tu ets l'oceà, i jo sóc la gota; nosaltres som u.
Tu ets el riure, i jo sóc un somriure; nosaltres som u.
Tu ets la Llum, i jo sóc l'àtom; nosaltres som u.
Tu ets la Consciència, jo sóc el pensament; nosaltres som u.
Tu ets Poder Etern i jo sóc la força; nosaltres som u.
La teva pau i jo som u.
La teva alegria i jo som u.
La teva saviesa i jo som u.
El teu amor i jo som u.
És per això que tu i jo som u.
Tu i jo érem u, i tu i jo serem u una vegada més."

I s'acaba amb el mantra del *Bhagavad gita* següent:

*"Namo namastestu sahasrara kritva punascha bhuyopi namo namaste
Namah purastâdata prishtataste namo-stute sarvata eva sarva"*

Traducció: "Oh Esperit còsmic, em prostro davant teu. Tu ets davant de mi, darrere de mi, a la meua esquerra, a la meua dreta. M'inclino davant teu que estàs per sobre de mi i per sota de mi. M'inclino davant teu que estàs al meu voltant. M'inclino davant teu. Tu ets tant dins com fora del meu ser. M'inclino davant teu que estàs a tot arreu, Tu ets omnipresent."

El novè dia després de la cremació: els familiars visiten el temple de Xiva i resen per la pau de l'ànima del difunt. La impuresa (sûtaka) causada per la mort comença a disminuir.

Desè dia després de la cremació: es realitza el primer dels tres shrâddha i s'esvaeix la impuresa (sûtaka) causada per la mort. Es torna al crematori i la vídua expressa el seu dolor. Les ofrenes ara adopten la forma de setze boletes d'arròs bullit (pinda) farcides amb sèsam, ordi i dolços que són aspergides amb aigua cerimonial mentre s'invoca a Vixnu i es reciten mantras com:

"Que siguis transportat al Cel (Svarga) per gaudir dels estats plaents tant temps com el riu Ganges flueixi, tant temps com durin aquestes pedres..."

L'objectiu del shrâddha és embolcallar el cos subtil del difunt amb un cos energètic (*yâtanâ sharîra*) que el propulsarà cap a les regions metafísiques per ser jutjat per Yama. Sinó l'ànima podria quedar desencarnada (*Preta*), atrapada a la terra i convertir-se en un esperit maligne (*Bhûta*). Cada ofrena té com a propòsit modelar una part d'aquest nou cos transportador. Unes flors molt determinades acaben decorant les boletes d'arròs. En aquest punt el fill s'adreçarà a Vixnu amb tot l'amor i devoció per ofrenar una fulla de Tulsi. Recitant:

"om namo nârâyânâya."

Després, els familiars procedeixen a banyar-se, tallar-se el cabell, afaitar-se el bigoti o rapar-se el cap. El purohit consagra l'aigua que purifica a la vídua i les altres dones. Es torna a casa on es netegen a fons els objectes metàl·lics emprats per als rituals. Roman un cert dol que els impedeix participar de la música o de les ofrenes a les divinitats familiars.

Onzè dia després de la cremació: es realitzen tres elaborats *shrâddhas* durant tot el dia i se celebra una festa amb ofrenes al foc, alimentació de bramans i alliberament d'animals per acumular mèrits espirituals a través de les bones obres. Es retorna a les devocions i ofrenes a la divinitat tutelar que s'havien interromput durant els deu dies en què el *sûtaka* imperava. Finalitzat el tercer ritu, l'ànima desencarnada (*Preta*) es converteix en un avantpassat (*Priti*).

Dotzè dia després de la cremació: expulsat el *sûtaka* es reprenen les activitats espirituals que requereixen el nivell de puresa vèdica com la recitació del Gâyatrî Mantra:

"Om Bhûr Bhuvah Suvaha Tat Savitur Varenyam Bhargava Devasya Dhîmahî Dhiya Jo Nah Prachodayâte"

Traducció: "Om, nosaltres meditem sobre la Refulgència Espiritual de l'adorable i Infinita Realitat Divina, font dels tres mons: el pla fenomenal, dens o físic (*Bhuh*), el subtil o psíquic (*Bhuvah*) i el causal (*Svah*). Que l'Ésser Suprem estimuli la nostra intel·ligència, perquè puguem realitzar la Veritat Suprema."

I es reprenen les ofrenes a Vixnu, amb la recitació del *Purusasûkta*, i se li demana al cos subtil que vagi a l'estatge de Yama. El viatge durarà dotze mesos. També es reprèn l'adoració de Xiva. Altres rituals es realitzen perquè el Priti arribi, després del judici, a la llar dels avantpassats (*pitriloka*). Es dibuixa un ranguli o mandala a terra, es fa el ritual del foc, s'ofrenen boletes d'arròs bullit, s'alimenta les vaques, es convida a menjar a molts bramans... mentre es canten mantras com ara:

"Fins a aquest moment has mantingut una aparença de cadàver, però a partir d'ara et vestiràs amb una forma divina com la dels ancestres. Abillat així viuràs a la Casa dels avantpassats (pitriloka) i gaudiràs de tot tipus d'alegries..."

És el moment d'adreçar paraules de condol i de consol als familiars i d'abraçar-los. Després d'aquesta cerimònia si el purohit dóna el vistiplau des del punt de vista de la correcció dels rituals realitzats, es confirma l'arribada del Pitri al *Pitriloka* i la família retorna a la forma habitual de vestir, d'alimentar-se, es recupera el bigoti, el cabell,...

Tretzè dia després de la cremació: se celebra una ofrena al foc (*homa*), i s'alimenta els bramans i les vaques. Tot porta bons auguris. S'invoca a la Deessa de la prosperitat, a Vixnu, a Ganesha i es recita l'Om. S'ofrenen cúrcuma i iogurt i es recupera el color vermell dels bons auspicis en la decoració. Durant tretze dies tota la família s'ha esforçat per decantar el pes del karma negatiu del difunt i per obrir el camí als mons subtils al parent que ha viscut la seva transició. La satisfacció per l'últim servei al familiar omple els cors de tots.

Depenent dels grups, se celebra un ritual de memorial 31 dies després de la transició i es posa punt i final al període d'impuresa a causa de la mort. La casa es neteja i purifica a fons. També una vegada a l'any durant 7 o 12 anys o durant tota la vida se celebra el ritu shrâddha. Generalment se celebra l'aniversari (*titi*) de la transició, i, de manera genèrica, també se celebren determinades dates a finals del mes de setembre, abans de les festes de tardor dedicades a la Gran Deessa (*Navaratri*). Altres repeteixen el shrâddha cada lluna nova. En aquest ritu s'envia energia i alegria al desencarnat per tal que continuï el seu viatge espiritual, perquè reposti al món dels Pitris, o se l'anima perquè progressi fins als Cels (*Svarga*). En alguns casos es pretén guiar el difunt perquè reencarni en la mateixa família. El ritu del shrâddha comporta ofrenes d'aigua santificada i boletes d'arròs o pinda. Com sempre, es tracta de purificar i vitalitzar el cos etèric del difunt perquè aconseguixi el regne dels pares o pitriloka.

Hi ha tres plats amb aliment, el primer dedicat a *Vishvedevas*, el segon a *Pitres* i el tercer a *Mahavishnu*. Es posa una mica de mantega clarificada o *ghî* en cada plat i una mica d'aigua al palmell dret mentre es recita el Gayatri Mantra per magnetitzar l'aigua que s'aspergirà sobre els plats d'aliment per purificar-los.

Les libacions d'aigua també invoquen l'ajuda espiritual dels devas i mahâdevas (deva tarpana), oferint aigua als lluminosos éssers celestials:

S'ofrena aigua als set savis contemplatius nascuts de la ment de Brahmâ, el Creador (sapta risi tarpana):

S'ofrena el Pitri tarpana: oferir pindas, 15 boletes d'arròs, encendre encens i visualitzar els Pitris al paradís mentre oferim flors o aigua demanant les seves benediccions:

L es fan unes ofrenes d'aigua finals a Yama, el Jutge de la mort, i als seus ajudants (yama tarpana):

Es conclou amb ofrenes a tots els Devas (Vishvedevas) i a Vixnu:

"Aixequeu-vos, oh Pitris, i aneu amb els Vishvedevas i també amb Vixnu. Que gaudiu de pau, pau, pau. Aquesta ofrena la dediquem a Brahman, a aquell que És". om tat sat brahmâpanamastu vishnave namo vishnave namo vishnave namah. Om, Tat, Sat, Que el ritual hagi complagut al Senyor. Salutacions a Vixnu, salutacions a Vixnu, salutacions a Vixnu".

Es conclou amb la recitació dels mantras per a la pau del món:

*"om dyauh Shanti antariksham shântihi Prithivi Shanti
âpah Shanti oshadhyaha shântih vanaspatayah shântih
vishvedevâha Shanti brahma Shanti sarvam shântih
shântireva shântih la seva mà shântiredhih. om shântih shântih shântih."*

Traducció: "Que hi hagi pau al món Celestial, a l'espai intermedi i sobre la terra. Que hi hagi pau a les aigües, a les herbes i als arbres. Que la pau dels Deva sigui amb tots. Que la pau de Brahman sigui amb tots. Que la pau còsmica sigui amb tots. Pau, que tothom gaudeixi veritablement de pau. Om pau, pau, pau."

Els familiars continuen amb la creació de mèrits espirituals tot realitzant bones obres: alimentar ocells, vaques i gossos, plantar i regar arbres, convidar a menjar a bona gent, arreglar camins i ponts, recitar l'om... i invocar a Ganesha per iniciar la nova etapa de la vida amb èxit:

"om gam ganapataye namah"

L'estada del cos causal (Kârana sharîra) als mons subtils

En aquest punt el cos causal reposa al món dels Pitris, o ha arribat a través del bon karma i la devoció fins a algun dels Cels (Svarga) amb els quals tingui afinitat, ja sigui el paradís de Vixnu (Vaikuntha), el de Krishna (Goloka), el de Devi (Manidvîpa), el d'Indra (Indraloka) o el de Xiva (Kailasha o Shivaloka) entre altres. Aquesta estada és temporal abans que la llei de la reencarnació o punarjanma els atregui cap a la terra de nou. Els humans dedicats al camí espiritual i a la meditació poden aspirar a fondre's en el món del goig diví (ânandaloka) o en l'infinit (anantaloka). D'aquesta manera s'obre la possibilitat de l'alliberament (muktî) amb la qual finalitza el cicle de la reencarnació.

Objectes de celebració i significat

Diferents objectes carregats de simbolisme acompanyen el difunt en les quatre etapes. No es tracta d'objectes estranys sinó d'objectes propers a tot hindú i que són santificats amb els mantras. La mantega clarificada representa la saviesa; l'encens de sàndal, la devoció; la flama de les espelmes, la Llum Divina; la fusta de sàndal, la millor fusta per perfumar i elevar l'esperit; l'aigua com a purificador universal i especialment la del riu, també s'utilitza per a les oblacions als ragis; les flors que representen la devoció i l'amor i que s'ofereixen al cadàver i a la fotografia del traspasat; aliments oferts als devas i als diversos animals (corbs, gossos, vaques,...), presents a les rodalies, per generar bon karma.

Acompanyament musical de la cerimònia

En els rituals tradicionals no hi ha presència d'acompanyament musical. Solament el ritme dels mantras vèdics acompanya els rituals de cremació i ofrena. En els formats més actuals s'acostuma a reunir la família per cantar, amb acompanyament de l'harmònim, certs cants (*kirtan i bhajan*) amb una càrrega melòdica i emocional que ajuden els familiars en el dol.

Vocabulari bàsic

Agni

Divinitat del foc encarregada de rebre les ofrenes i traslladar-les al món dels devas.

Anthesthi o antyakarman

Litúrgia de la cremació del cos físic (sthûla sharîra) sobre la pira funerària.

Deva

Divinitat lluminosa.

Gâyatrî

Mantra per invocar la Llum Divina.

Ghî

Mantega clarificada utilitzada en les ofrenes al foc.

Karma

Llei de causa i efecte que regeix la vida, la mort, el període post mortem i la reencarnació.

Loka

Cel, regió o món al món subtil que pertany a algun Deva.

Mantra

Pregàries procedents dels Vedes que es diuen en les pràctiques espirituals i en els rituals.

Mukti

Estat d'alliberament espiritual

Pinda

Boleta energètica d'arròs bullit enriquida amb altres cereals, sèsam i dolços que s'ofereix a l'ànima del difunt.

Pitri

Després de la mort l'ànima esdevé un preta, els rituals funeraris permeten que es transformi en avantpassat o pitri.

Punarjanma o reencarnació

És el mitjà de perfeccionament de l'ànima i finalitza en l'alliberament o mukti.

Purohit

És el braman que oficia la cerimònia de cremació amb la qual s'inicia el viatge de l'ànima al món espiritual.

Shânti

Mantra de la pau.

Shrâddha

Oblacions per al benefici del cos subtil (linga sharîra) del mort. Es fa 31 dies després de la cremació i anualment el dia de l'aniversari de la defunció.

Svarga

Cels de les diverses divinitats.

Yama

Jutge que valorarà el comportament durant la vida (*karma*) i que decidirà d'acord amb aquest comportament el període per experimentar el fruit de les accions en els cels o els inferns temporals per extreure'n aprenentatges abans de reencarnar.

Aquesta fitxa forma part del manual *Duellum: no tan sols. Guia sobre celebracions funeràries de creences i conviccions*. Per a més informació, pot consultar el manual a:

Direcció General d'Afers Religiosos: www.gencat.cat/afersreligiosos

Grup Mémora: www.memora.es/

Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós: www.audir.org